

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
mag. Dejan ŽIDAN
Predsednik Državnega zbora RS

gp@dz-rs.si

Številka: 0010-309/2019/3

Datum: 27. 1. 2019

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanke Eve Irgl v zvezi z razmerami v domovih za starejše

Zveza: vaš dopis, št. 020-07/19-2082/1 z dne 20. 12. 2019

Spoštovani,

na ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti mag. Ksenijo Klampfer ste naslovili pisno poslansko vprašanje Eve Irgl v zvezi z razmerami v domovih za starejše, in sicer poslanka sprašuje:

1. Kdaj bo v DZ RS vložen Zakon o dolgotrajni oskrbi?
2. Kako nameravate zagotoviti večje prostorske zmogljivosti za namestitev starejših?
3. Kako nameravate ustvariti boljše delovne pogoje, da se bodo posamezniki lažje odločali za delo s starejšimi v vseh oblikah institucionalnega varstva.
4. Ali že pripravljate ukrepe, ki bodo izboljšali prehrano starejših.

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podaja odgovor na drugo, tretje in četrto vprašanje, prvo vprašanje pa je v pristojnosti Ministrstva za zdravje.

2.

V zvezi z dodatnimi kapacitetami se v prihodnjih letih število mest v domovih za starejše povečuje. Skupaj s potrjenimi širitvami in prenovami ter podeljenimi koncesijami je v letih 2020 in 2021 že načrtovanih 654 mest, hkrati pa je v letu 2020 predviden javni razpis za podelitev koncesij za dodatna mesta. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti načrtuje, da bo javna mreža institucionalnega varstva v prihodnje povečala s cca 2000 mesti. Dodatne kapacitete institucionalnega varstva starejših so potrebne in se zagotavljajo. Glede ponudbe storitev za starejše pa v Sloveniji še vedno prevladujejo storitve domskega oziroma institucionalnega varstva starejših. Ne zadosten razvoj storitev v skupnosti povečuje pritisk na institucionalno varstvo, kar se odraža tudi v povečanem številu vloženih vlog na zalogo za bivanje v domovih za starejše.

3.

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se zavedamo, kako pomembni so zaposleni v socialnem varstvu za kakovostno skrb za starejše. Na podlagi sklenjenih sporazumov s sindikati javnega sektorja se je v preteklem obdobju zagotovilo povišanje plač, in sicer tako s povišanjem plačnih razredov, kot tudi s višjim plačilom za dodatke za delo v manj ugodnem delovnem času. Višje plačilo dodatkov je v veljavi od 1. 9. 2019 od 1. 1. 2020 pa je na 940,58 evrov bruto zvišana tudi minimalna plača.

Načrtujejo se tudi spremembe Pravilnika o normativih in standardih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13, 102/15, 76/17, 54/19 in 81/19) v delu, po katerem se izračunava kadrovski normativ po različnih zahtevnostih oskrbe za vse oblike institucionalnega varstva.

4.

V javnosti se občasno pojavijo očitki, da je prehrana v domovih za starejše neustrezna oz. da jo je premalo. Varuh človekovih pravic je na podlagi tovrstnih očitkov področje prehranske oskrbe v domovih podrobno preučil z vidika uresničevanja pravic posebej ranljive skupine. Ugotovitve Varuha, ki so rezultat zajema 14.000 stanovalcev in obiska 10 domov za starejše kažejo, da so očitki o neustrezni prehrani neutemeljeni.

Letno poročila Varuha človekovih pravic navaja, da imajo stanovalci v vseh domovih možnost sodelovati pri pripravi jedilnikov in da večina stanovalcev meni, da je hrana na splošno dobra in je dovolj, včasih celo preveč. Domovi za starejše ocenjujejo prehransko ogroženost starejših in v primeru ugotovljene prehranske ogroženosti izdelajo prehranski načrt in oblikujejo posebne jedilnike, ponudijo hrano po želji, dodajo gostilo za tekočino, uvedejo prilagojeno konsistenco hrane in prehranske dodatke.

Na področju prehranske oskrbe v domovih sicer načrtujemo izboljšave. Nacionalni program prehrane in telesne dejavnosti 2015 – 2025 namenja prehrani starejših posebno pozornost in predvideva tudi pripravo smernic za prehrano starejših v domovih. Delovna skupina, ki deluje pod okriljem Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), je v decembru 2019 predložila delovni osnutek Priporočil za izvajanje prehranske oskrbe v domovih za starejše, ki bodo javnosti predstavljena v marcu 2020. Temelj priporočil zdravega prehranjevanja za starejše v domovih je nastal v okviru projekta PANGeA, ki ga je vodil znanstveno raziskovalni center Univerze na Primorskem, v katerem so sodelovale severnoitalijanske univerze, Bolnišnica Izola in NIJZ. Na teh temeljih je priporočila pripravljala skupina strokovnih delavcev iz Aktiva prehranskih delavcev v domovih za starejše, ki jih bo kasneje tudi uporabljala.

Na podlagi Priporočil za izvajanje prehranske oskrbe v domovih za starejše bomo pristopili k sistematični nadgradnji, spremljanju in izboljševanju sistema prehranske oskrbe v domovih.

S spoštovanjem,

mag. Ksenija Klampfer
MINISTRICA